



**vakblad voor
informatieprofessionals**



Peper-podcast 2

Eric Sieverts over
zoeken en vinden

**Zwarte bladzijde
bedrijfsarchief**

Hoe ABN AMRO
omgaat met WO II

**Van inclusie tot
open informatie**

Over de publieke
waarden van UKB

Boekrecensie

Driehonderd jaar
bibliotheekhistorie
nader bekeken

2022 | 04



**BIJBLIJVEN IN
HET INFORMATIEVAK**

**SAMENWERKEN,
MONITOREN
& BIJLEREN**

COLOFON

IP is met zijn hybride magazine (digitaal en papier), website, nieuwsbrief, events, podcast en socials het platform voor de informatieprofessional van vandaag en morgen.

ISSN: 1385-5328

IP is een uitgave (26ste jaargang) van Uitgeverij IP
Charlotte van Pallandtlaan 18,
2772 TR Voorburg
tel. 06-223 75 75 9
www.informatieprofessional.nl

redactieadres

IP, Charlotte van Pallandtlaan 18,
2772 TR Voorburg,
tel. 06-223 75 75 9,
e-mail redactie@informatie-
professional.nl

redactie

Marjo Bakker, Maarten
Brinkerink, Wilbert Helmus,
Vincent M.A. Janssen,
Leen Liefsoens, Cindy Lammers
(hoofdredacteur), Matthijs
van Otegem, Mirjam Raaphorst
en Daniël de Vette

vormgeving

Eric van den Berg,
egfvdberg@upcmail.nl
Tom van Staveren,
graphicisland@upcmail.nl

**medewerkers
aan dit nummer**

Rob Feenstra, Wilma Goossen,
Frank Huysmans, Anneke de Maat,
Marijn Mostart, Marjolein Oomes,
John van de Pas, Bert Zeeman

abonnements

Voor abonnementsprijzen
en andere informatie zie
Informatieprofessional.nl

advertentieverkoop

Voor informatie over adverteren:
Kyra Veenhuijsen, e-mail
k.veenhuijsen@bureauvanvliet.
com, tel. 023-571 47 45.
Zie voor een overzicht van de
mogelijkheden en de mediakaart
ook informatieprofessional.nl

Het verlenen van toestemming
tot publicatie in dit tijdschrift
strekt zich tevens uit tot het
in enigerlei vorm elektronisch
beschikbaar stellen.

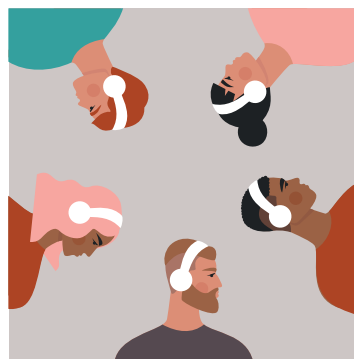
INHOUD

**10****Opleiden informatievak**

Voor goede informatieverwerking
is het opleiden van
informatiespecialisten én
informatiewerkers van groot belang.
Zeker bij de rijksoverheid. Maar hoe
is het aanbod?

14**Peper 2: Eric Sieverts**

In de tweede aflevering van Peper,
de podcast van IP en KNVI, is Eric
Sieverts, nestor van het informatievak,
te gast. Een korte weergave van het
gesprek plus link naar de podcast
online.

**18****Harnas tegen
digitalisering**

De universiteits-
bibliotheken en de KB,
verenigd in UKB, lieten
begin dit jaar weten voor
welke publieke waarden zij
zich hard willen maken in
hun dienstverlening. Twee
betrokkenen vertellen.



RUBRIEKEN

04

Data in beeld
Library of Life

09

IP Lingo
Overlijdensbe-
leid

17

**Column
Frank
Huysmans**
Harvesten in de
jungle

32

**KB
Onderzoeks-
kroniek**
Digitaal Burger-
schap



**24****Tussen trots en schaamte**

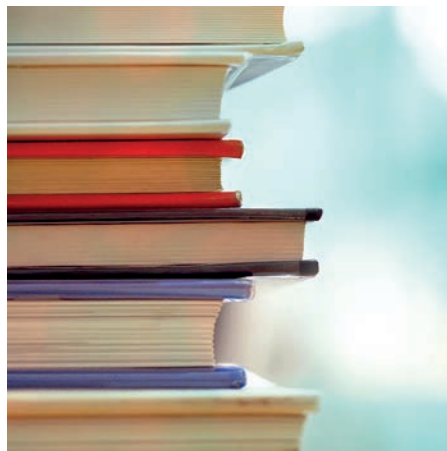
Hoe ga je als onderzoeker en bedrijf om met zwarte bladzijden in je bedrijfsgeschiedenis en -archief? Een kijkje in de archieven van ABN AMRO en zijn oorlogsverleden.

**22****UB in wording (5)**

IP volgt de totstandkoming van de bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam. Elk kwartaal wordt een thema rondom de bouw belicht. In dit nummer: de collectie.

28**Boekrecensie**

Ruim vijfhonderd pagina's overzicht van drie eeuwen bibliotheekgeschiedenis, dat vind je als lezer in *The Library*. Inclusief sneer naar de digitalisering. Bert Zeeman nam het boek nader onder de loep.

**FRAGIEL**

En bibliotheek is pas een Bibliotheek als er Boeken in staan. Fysieke boeken, met een omslag en pagina's die je kunt ruiken en met je vingers kunt omslaan. Niet met je muis, nee, bah. Dat valt te lezen in de recensie die Bert Zeeman voor deze IP schreef van het boek *The Library*. Van het 'vrij beschikbaar stellen van wifi aan buurtgenoten of het aanbieden van ondersteuning aan hulpbehoevenden in hun dagelijkse strijd met het digitale overheidsmonster' moeten de auteurs niets hebben. 'Als je vanuit dit perspectief naar de bibliotheek kijkt, is de toekomst inderdaad fragiel', schrijft Zeeman terecht, verwijzend naar de ondertitel van het boek: *A Fragile History*.

Alsof informatie alleen op/in/met een fysieke drager kan worden overgebracht – ik vind het zelf nogal ouderwets gedacht.



Wellicht krijg je dat als boekhistorici een boek gaan schrijven over boeken en bibliotheken. Een boek overigens dat ook als e-book en luisterboek wordt uitgegeven, dat dan weer wel.

Natuurlijk is het van groot belang om eeuwen- en iets minder oude bibliotheken en hun erfgoed te bewaren voor nageslacht en studie, maar je kunt niet voorbijgaan aan de diversiteit in en de verschillende functies van bibliotheken, zeker niet als je ze plaatst in het huidige tijdsgewricht. Dan is het logisch dat openbare bibliotheken en de KB samen willen bijdragen aan digitaal burgerschap. En dat de UB van de UvA steeds minder fysieke boeken en steeds meer e-books aanschaft. Ook dat is in deze IP te lezen.

Bij digitalisering is zeker waakzaamheid geboden, maar de ontwikkeling is niet te stoppen, ook niet voor boekhistorici. <

REDACTIONEEL | Cindy Lammers

34**Gelezen**

Studie- en leesvoer voor IP'ers

36**Verenigingen**

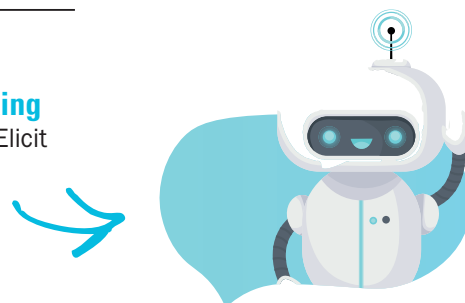
Beroepsverenigingsnieuws

38**Gastcolumn**

Vinkjesmaatschappij

39**Lifehacking**

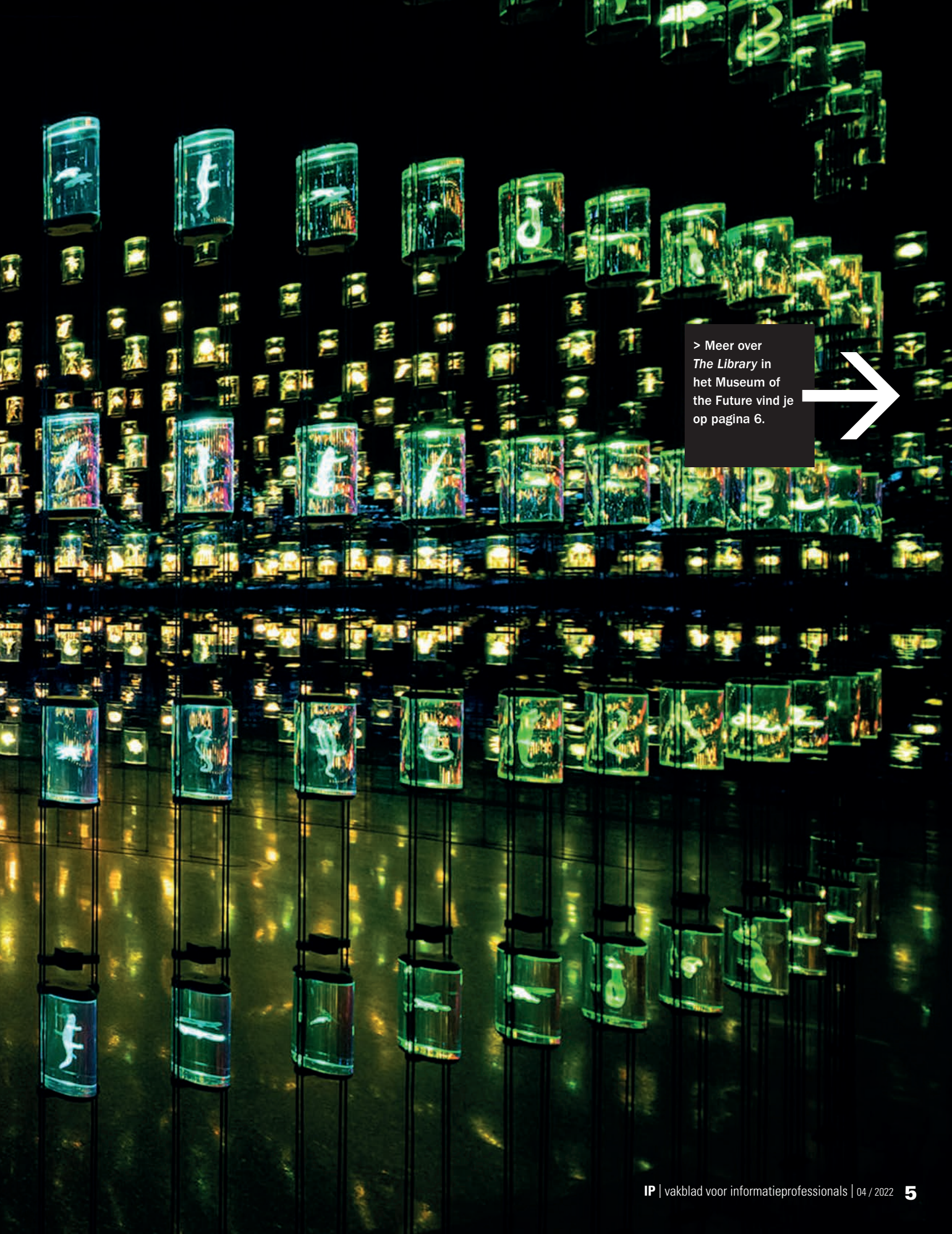
GPT-3 en Elicit



LIBRARY OF LIFE

Je moet ervan houden, van het maakbare en artificiële Dubai. In die zin past een 'museum van de toekomst', dat technologische innovatie op het gebied van onder andere robotics en AI moet promoten, er prima bij. Speciaal vanwege de palindroomdatum geopend op 22-02-2022, maar nog steeds niet af. Intussen zijn er al wel verschillende

expo's en installaties in het Museum of the Future te beleven. Waaronder *The Library*, een *immersive installation* van Superflux, de Londense studio voor design en kunst die zich bezighoudt met 'uitdagingen als klimaatverandering, groeiende ongelijkheid en de opkomst van AI en de metaverse'. Een interactief archief van *species* dat het verhaal van het leven op aarde vertelt. <



> Meer over
The Library in
het Museum of
the Future vind je
op pagina 6.



Vervolg
van
pagina
4 - 5



LEVENDE BIBLIOTHEEK OM AARDE TE REDDEN

Vierentwintighonderd potten van vloer tot plafond met kristallen specimen zijn opgehangen in een ruimte van 375 vierkante meter, elk met een laser-

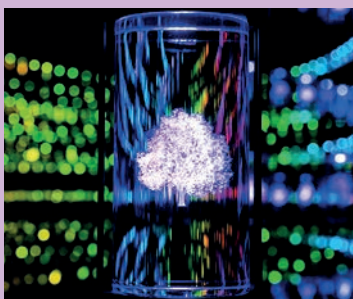
geëtste afbeelding van een unieke bestaande of uitgestorven levensvorm. Deze bibliotheek, *The Library* geheten, in het Museum of the Future in Dubai 'catalogiseert de



Museum of the future, Dubai



© Sandra Ciampone



© Sandra Ciampone

prachtige diversiteit van de levende wezens op onze planeet: van kapokbomen tot kolibries en van slijmzwammen tot tijgers', aldus Superflux. Vier jaar geleden, na een workshop in Berlijn onder leiding van de Dubai Future Foundation, werd deze studio uitgenodigd om een installatie te ontwerpen die bezoekers inspireert om actief deel te nemen 'aan de ecologische heropleving'. Het werd *The Library*, een enorm interactief archief van soorten dat het verhaal van het leven op aarde vertelt. Bezoekers kunnen de potten scannen via een smart device om meer over elke soort te ontdekken.

Ecosystemen herstellen

The Library is gebaseerd op het oorspronkelijke idee van Superflux, *The Genetic Commons*, waarin ze zich een 'levende' bibliotheek voorstelt van alle soorten op de planeet. 'Een installatie die bezoekers meeneemt op diverse verhalende reizen langs onze planetaire overvloed, met als doel hen te inspireren om *active agents* te worden in de heropleving van onze ecologische diversiteit.' Kortom, wat ze (we) zelf kunnen doen om de rijke ecosystemen op aarde te herstellen.

In de vier jaar waarin Superflux boetseerde aan de conceptontwikkeling en het ontwerp van *The Library*, werkte de studio samen met wetenschappers om de soortendatabase samen te stellen. Daarnaast werden productontwikkelaars en ingenieurs ingeschakeld om de specimenpotten te ontwerpen, prototypen en testen, en met 3D artiesten om de 3D modellen te ontwikkelen die erin zijn geëtst. Superflux kreeg daarnaast hulp van bekende bureaus als Marshmallow Laser Feast en Atelier Brückner.

The Library, ook bekend als de *Vault of Life*, maakt onderdeel uit van *The Heal Institute* in het Museum of the Future.

> superflux.in/#

> museumofthefuture.ae/en

MILJOENEN NAAR 'DE ALGO

Het kabinet kent in het kader van het programma Zwaartekracht 21,3 miljoen euro toe aan het project 'De algoritmische samenleving', dat door een nationaal consortium van universiteiten zal worden uitgevoerd. In het onderzoek ligt de focus onder meer op de implicaties van het toenemend gebruik van geautomatiseerde besluitvorming en artificial intelligence.

Het gebruik van AI en digitale technologieën in de wereld om ons heen neemt steeds verder toe, en dat heeft tal van

META OPENT FYSIEKE

Meta heeft op 9 mei zijn eerste Meta Store geopend. De winkel is te vinden in Burlingame, Californië, waar bezoekers ervaring kunnen opdoen met de verschillende technologieën die het bedrijf aanbiedt. 'In de Meta Store willen we dat je overal interactie mee hebt', aldus het officiële persbericht van Meta. 'We willen dat je dingen oppakt. We willen dat je het voelt.'

Toegangspoort metaverse

De winkelruimte van ongeveer 144 vierkante meter wil bezoekers laten experimenteren met Meta's producten, waaronder VR-brillen en Quest 2, en tegelijkertijd een blik gunnen op het toekomstbeeld van het bedrijf. 'Als mensen de techno-